

Список використаних джерел:

1. Лисенко Н. В. Теорія і практика екологічної освіти: педагог-дошкільник : навч.-метод. посіб. для ВНЗ / Неллі Василівна Лисенко. – К. : Слово, 2009. – 400 с. – Бібліогр.: с. 394-397 (48 назв).
2. Плохій З. Еколого-розвивальне середовище дошкільного навчального закладу (інноваційні підходи) / Зоя Плохій // Дошкільне виховання. – 2010. – № 7. – С. 6–10.

Карапузова Н. Д., к.п.н.,
професор Полтавський
національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДИТИНИ

У дошкільній педагогіці традиційно досить широко вивчаються теоретичні та прикладні можливості середовища, його вплив на розвиток дитини. Середовищний підхід присутній у чинних освітніх програмах, причому акцент робиться на правильному виборі предметів, які оточують дитину. Більшість дослідників під освітнім середовищем розуміє систему матеріальних об'єктів діяльності дитини, яка функціонально моделює зміст її духовного і фізичного розвитку. Таке розуміння середовища закономірно має передбачати і його культурно-освітнє наповнення, оскільки вирішення педагогічних задач убачається авторами програм у тому числі і як актуалізація конкретних природних, соціальних і культурних умов. Відповідно, реальне розуміння культурно-освітнього середовища дошкільного дитинства не обмежується тільки предметним оточенням.

Під культурно-освітнім середовищем ми розуміємо певну складову буття дитини, яка сповнена сукупністю елементів, у якій особистість у процесі життєдіяльності має можливість задовольняти потреби в освіті, розвивати способи пізнання світу, удосконалювати власний життєвий досвід.

Отже, реальне розуміння культурно-освітнього середовища дитини не обмежується лише предметним оточенням, яке виступає, швидше за все, як своєрідний чинник середовища, про культурно-освітню потребу якого свідчить рівень розвитку ігрової діяльності дитини, а насамперед – сюжетно-рольової гри як образної гри за певним задумом дітей, який розкривається через відповідні сюжети і розігрування. І якщо важливим завданням педагогічної ергономіки і психології розвитку дитини є визначення оптимального навколишнього середовища для її здорового і гармонійного розвитку, то відповідно до дошкільного дитинства шукана доцільність визначається саме сюжетно-рольовою грою.

Зауважимо, що дитяча гра виникає і відбувається у певному життєвому

середовищі, яке дитина відкриває для себе, а тому гру можна сприймати як прагнення особистості, яка розвивається, синтезувати свій набутий життєвий досвід, щоб бути готового розв'язувати наступні, більш складні завдання.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє стверджувати, що в умовному просторі гри, дитина, перебуваючи в позиції суб'єкта, відчуває потужний стимулювальний вплив з боку цілого комплексу вимог, об'єктивно притаманних грі. Тому характеристика сюжетно-рольової гри як культурно-освітнього середовища не тільки можлива, але й необхідна для того, щоб більш адекватно говорити про природу ігрової творчості дитини.

Отже, сюжетно-рольова гра виступає зовнішнім проявом культурно-освітньої сутності дитячої субкультури. Надати грі середовищного характеру можливо через інтерпретацію її як форми діяльності, як форми існування культурно-освітньої традиції. Носієм традицій виступає дорослий, який створює для цього спеціальні педагогічні умови існування сюжетно-рольової гри як специфічного культурно-освітнього середовища дитини.

Список використаних джерел

1. Крежевских О. В. Развивающая предметно-пространственная среда дошкольной образовательной организации: учебное пособие для бакалавров педагогики / О. В. Крежевских. – М.-Берлин : Директ-Медиа, 2016. – 221 с.
2. Крутій К. Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія: у 2 ч. / К. Крутій. – К. : Освіта, 2009. – Ч. 1. – 302 с.
3. Павелків Р. В. Сюжетно-рольова гра як провідна діяльність дошкільника / Р.В. Павелків // Дитяча психологія. – К. : Академвидав, 2008. – 432 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/.../76298-syujetno-rolova-gra-yak>

Комишан Ю. В., аспірантка
Полтавський національний
педагогічний університет імені
В. Г. Короленка
(м. Полтава)

НАЦІОТВОРЧИЙ ХАРАКТЕР МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ЧАСИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

В умовах сьогодення Україна переживає час постійних змін. Зі здобуттям незалежності однією із головних проблем є збереження і передача національних традицій та поглядів. Сьогодні стало можливим виховання та формування національно спрямованого покоління, яке б зберігало та примножувало українські культурні традиції, патріотичні засади, громадянську самосвідомість, активно підтримувало зв'язок між поколіннями.

Питання патріотичного виховання розкривають у своїх працях Т. Врублевська, Т. Гавлітіна, Г. Гуменюк, В. Гонський, М. Качур, В. Каюков, О. Коркішко, В. Коваль, В. Кремень, В. Матешук, І. Мартинюк, В. Постовий, В. Ра-